

Lina Wedin Hansson
Chef, avdelningen för tillväxt
lina.wedin-hansson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag Smygehamn Naturrum

Kommunfullmäktige (KF) fick under åren 2014-2016 två medborgarförslag gällande bildandet av ett Naturum i Trelleborgs kommun. Ett förslag gällde en fastighet invid fårabackarna (KS 2014/782) och ett förslag gällde Smygehamn/Sveriges sydligaste udde (KS 2016/120).

Förslaget gällande ett Naturum invid Fårabackarna remitterades för yttrande till både tekniska nämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Båda nämnderna återkom med yttrande (TN 2015/65 och SBN 2015/85) som angav att det behövs göras en ordentlig utredning som ger underlag till projektering, förvaltning och framförallt finansiering där också huvudansvarig nämnd eller styrelse utpekas, samt att utredning behövdes av lämplig plats och förutsättningar för att bli ett välbesökt besöksmål.

När yttrandena inkom till kommunfullmäktige gavs ”samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden i gemensamt uppdrag att utreda förutsättningarna för ett naturrum avseende innehåll, placering, kostnader, medfinansiering samt huvudansvarig och återkomma till kommunfullmäktige för beslut”. (KF 2015-06-24 §121). En gemensam utredning lämnades till KF för beslut (KS 2014/782).

Förslaget gällande ett Naturum vid Smygehamn/Sveriges sydligaste udde remitterades också till både tekniska nämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Tekniska nämnden (TN 2016/183) och Samhällsbyggnadsnämnden (SBN 2016/59) besvarade det medborgarförslaget med hänvisning till tidigare utredning om Naturum (KS 2014/782) och menade att nämnderna delvis hade besvarat medborgarförslaget och att det krävdes en politisk viljeyttring innan extern utredning kunde genomföras av Naturum i Trelleborg.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-04-23 §82 att besvara medborgarförslagen med att Trelleborgs kommun ska verka för ett Naturum i kommunen, att uppdra åt kommunstyrelsen att samordna en utredning av ett Naturum med start 2018 tillsammans med berörda nämnder och bolag, samt att återkomma i budgetdialog 2019 med behov av investeringsmedel och förslag till externfinansiering och samverkan med bolag.

På grund av personalförändringar kunde arbetet inte slutföras 2018 men påbörjades för att genomföras under 2019. Med anledning av en ny politisk ledning föreslås här ett förtydligande gällande prioriteringen av uppdraget under 2019-2020.

Beredning

Två medborgarförslag föreslog ett naturum i Trelleborgs kommun och har föranlett beslut i kommunfullmäktige om att genomföra en utredning under 2018.

I nuläget finns en utredning genomförd av samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska förvaltningen 2016-03-31, ”Naturrum i Trelleborg”, ST 2015/11, om ett möjligt Naturum i Trelleborgs kommun. Utredningen beskriver hur olika Naturum är utformade i Skåne och även en del bakgrundsmaterial utifrån Trelleborgs perspektiv. Dock finns ingen analys kring möjlig placering, innehåll, kostnader, medfinansiering eller huvudansvarig utifrån Trelleborgs förutsättningar. Däremot lyfter man behovet av samverkan med exempelvis Turistbyråverksamheten i Smygehamn och att tre möjliga placeringar finns: Smygehuk, Skateholm och Skåre.

Vidare hämtades under 2018 synpunkter från ytterligare aktörer, inklusive Östersjöterminalen AB och Visit Trelleborg AB, gällande möjliga samarbeten kring ett Naturum i Trelleborgs kommun.

Representanter från bolagen ställde sig positiva till ett samarbete men att frågan behövde utredas ytterligare för att kunna ta ställning till de turismekonomiska fördelarna och omfattningen av investeringen innan några beslut kunde fattas.

I den tidigare framtagna utredningen av Naturum ingår uppförande- och driftskostnader för några förslag gällande Naturum. Uppföringskostnader för dessa Naturum har varierat mellan 50-100 miljoner SEK. Driftskostnader varierar mellan 1-5 miljoner SEK per år. Ur ett turismekonomisk perspektiv har exempelvis Vattenriket i Kristianstad gjort en analys i oktober 2016. Den anger att Vattenriket har ca 100.000 besökare årligen, varav 15% är från utlandet och 29% är från Kristianstad kommun, 30-40% bor på hotell eller camping vid besöket på Naturum, och omsättning som kan härledas till turister som hade Vattenriket som huvudbesöksmål var ca 31 MSEK.

Naturum

Ett Naturum är en port till naturen och är tänkt att öka kunskapen om djur växter, geologi och kulturhistoria i det område Naturum ligger. Naturvårdsverket äger rätten till namnet Naturum och logotypen enligt 1§ varumärkeslagen. Den som vill utnyttja namnet Naturum ska ansöka om detta hos Naturvårdsverket. Samråd ska ske med länsstyrelsen innan ansökan skickas in. Ett Naturum kan drivas av en länsstyrelse, en kommun eller en stiftelse.

Vikten av att hitta eventuella samordningsvinster med turistbyrå, restaurang eller andra besöksmål poängteras och har varit avgörande då andra kommuner fattat beslut om Naturum.

I Smygehuk finns tillgång till restaurang, kafé, kiosk och turistinformation, samt nära besöksmål i olika naturmiljöer på land. Havets närvaro är så klart påtaglig och kan visas upp på olika sätt. Smygehuk är redan idag en av kommunens viktigaste besöksmål som skulle förstärkas ytterligare med ett Naturum.

I Skateholm finns ett naturreservat på den fina strandhuden, en kommunal badstrand och en kiosk som är öppen under sommarsäsongen. Närheten till Skateholmsboplatsen och Tullstorpsån med alla de restaureringsåtgärder som är gjorda gör det också mycket intressant.

Dessa båda har tidigare utgjort förslagen till placering av Naturum i Trelleborgs kommun.

Förslag

Sammanfattningsvis föreslår de två medborgarförslagen att ett Naturum byggs i kommunen och två olika placeringar av ett Naturum. Besöksfrekvensen för Skateholm är idag lägre liksom servicen och tillgången till kollektivtrafik i jämförelse med Smygehuk. Smygehuk skulle kunna förstärkas som besöksmål om ett Naturum uppförs där och även synliggöra huggormarnas närvaro i Smygehuk. Å andra sidan skulle ett Naturum i Skateholm kunna kopplas till ett unikt besöksmål kopplat till framtiden i Trelleborgs kommun, vilket skulle förstärka utbudet av besöksmål i Trelleborgs kommun och även skapa ett unikt besöksmål utifrån befintliga Naturum i Skåne.

Kostnaden för ett Naturum och möjliga intäkter eller samhällsekonomiska vinster av ett Naturum beror således helt på ambitionsnivå och vilka aktörer som är delaktiga. Eftersom ett Naturum ur många hänseenden handlar om en förstärkning av Trelleborgs kommun som ett besöksmål och samordning med turistbyrå och andra besöksmål är en fördel i ansökan om Naturum, föreslås uppdraget att utveckla ett förslag till Naturum övergå till Visit Trelleborg AB.

Barnperspektiv

I beredningen av detta förslag har barn inte medverkat. Däremot bör barn och unga medverka i utformning av Naturum när beslut om placering tagits. Dessutom är det viktigt att barn och ungas behov och intressen tillgodoses i utformningen av ett Naturum då de utgör en viktig målgrupp för syftet med ett naturum.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avsluta ärendet.

Skickas till

Kommunstyrelsen